

 **Zakon o omejevanju
uporabe tobačnih
izdelkov (ZOUTI)**

Na podlagi 153. člena poslovnika državnega zbora je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 26. februarja 2003 potrdil uradno prečiščeno besedilo zakona o omejevanju uporabe tobačnih izdelkov, ki obsega:

- zakon o omejevanju uporabe tobačnih izdelkov – ZOUTI (Uradni list RS, št. 57/96 z dne 19. 10. 1996) in
- zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o omejevanju uporabe tobačnih izdelkov – ZOUTI-A (Uradni list RS, št. 119/2002 z dne 30. 12. 2002).

Št. 543-03/92-3/30

Ljubljana, dne 26. februarja 2003.

Predsednik
Državnega
zbora
Republike Slovenije
Borut Pahor l. r.

Zakon o omejevanju uporabe tobačnih izdelkov - uradno prečiščeno besedilo (ZOUTI-UPB1)

(Členi, ki se nanašajo na oglaševanje in integrirano tržno komuniciranje, so obarvani rdeče.)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Ta zakon določa ukrepe za omejevanje uporabe tobačnih izdelkov in ukrepe za preprečevanje njihovih škodljivih vplivov na zdravje.

2. člen

Posamezni pojmi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

1. **Tobačni izdelki** so izdelki, ki vsebujejo tobak, ki je lahko tudi gensko spremenjen, in so namenjeni za kajenje, njuhanje, sesanje ali žvečenje.
2. **Katran** je suh, nerazredčen, breznicotinski kondenzat dima, ki nastaja pri kajenju.
3. **Nikotin** pomeni nikotinske alkaloide.
4. **Ogljikov monoksid** je sestavni del plinske faze kadilskega dima in nastaja pri nepopolnem izgorevanju tobaka in drugih organskih sestavin tobačnih izdelkov.
5. **Tobak za oralno uporabo** so vsi tobačni izdelki za oralno uporabo, razen za kajenje in žvečenje, ki so delno ali v celoti izdelani iz tobaka v prahu ali drobcih ali kakršnikoli kombinaciji prahu in drobcev, ki so lahko pakirani v vrečkah ali v kakršnikoli drugi embalaži, ali so podobni živilskemu izdelku.
6. **Sestavina** je vsaka snov ali sestavni del, ki se uporablja pri izdelavi ali pripravi tobačnega izdelka, razen tobačnih listov in drugih naravnih ali nepredelanih delov rastline tobaka, in je v končnem izdelku še vedno prisotna, četudi v spremenjeni obliki, vključno s papirjem, filtrom, tiskarskimi črnili in lepili.

3. člen

Javni prostori po tem zakonu so prostori, namenjeni skupni rabi oziroma dejavnostim na področju zdravstva, otroškega varstva, vzgoje in izobraževanja, prometa, trgovine, gostinstva, športa in

rekreacije ter kulture.

Javni prostori iz prejšnjega odstavka so zlasti čakalnice, sejne sobe, kino dvorane, gledališča, zdravstveni, vzgojno-varstveni, izobraževalni, socialni zavodi, gostinski prostori in trgovine, športne dvorane, javna prometna sredstva, dvigala, kabinske žičnice, javna stranišča in drugi prostori, kjer so nekadilci proti svoji volji lahko izpostavljeni cigaretnemu dimu.

4. člen

Delovni prostor po tem zakonu je vsak zaprt prostor, ki je pod nadzorom delodajalca in kjer se zanj opravljajo dela in storitve.

5. člen

Za uresničevanje celovite družbene skrbi za varstvo zdravja prebivalcev pred škodljivimi vplivi tobačnih izdelkov skrbi Svet za zdravje pri Vladi Republike Slovenije, ki ima na tem področju zlasti naslednje naloge:

- spremlja vpliv uporabe tobačnih izdelkov na zdravje prebivalcev in predlaga ustrezne ukrepe, ki zahtevajo medresorsko reševanje,
- predlaga ukrepe za omejevanje uporabe tobačnih izdelkov,
- spremlja izvajanje celovitega programa preprečevanja uporabe tobačnih izdelkov in ukrepov za preprečevanje škodljivih posledic,
- opravlja druge naloge s področja omejevanja uporabe tobačnih izdelkov in preprečevanja škodljivih posledic uporabe tobačnih izdelkov.

Ministrstvo, pristojno za zdravje, v sodelovanju s pristojnimi ministrstvi, institucijami, strokovnjaki in nevladnimi organizacijami pripravi dveletne programe omejevanja uporabe tobačnih izdelkov in zmanjševanja škodljivih posledic uporabe tobačnih izdelkov (v nadaljnjem besedilu: programi), ki vključujejo ukrepe iz 5.a člena tega zakona.

Programi iz prejšnjega odstavka na predlog ministrstva, pristojnega za zdravje, sprejme Vlada Republike Slovenije.

5.a člen

Med ukrepe za preprečevanje škodljivih vplivov uporabe tobačnih izdelkov se štejejo:

- spremljanje uporabe tobačnih izdelkov in obsega škodljivih vplivov njihove uporabe za zdravje;
- informiranje, izobraževanje in osveščanje javnosti in posameznih skupin prebivalstva o škodljivih vplivih uporabe tobačnih izdelkov;
- usklajevanje aktivnosti za vključevanje v programe opuščanja kajenja in uporabe tobačnih izdelkov;
- usklajevanje, spremljanje in vrednotenje preventivnih programov za posamezne skupine prebivalstva;
- priprava in izvajanje programov za spodbujanje zdravega življenjskega sloga med različnimi starostnimi in družbenimi skupinami prebivalstva ter njihovo vrednotenje;
- strokovno svetovanje in podpora institucijam, združenjem, nevladnim organizacijam, lokalnim skupnostim in posameznikom pri izvajanju preventivnih programov na področju omejevanja kajenja.

Za izvrševanje v tem členu določenih ukrepov je pooblaščen Inštitut za varovanje zdravja Republike Slovenije skupaj z območnimi zavodi za zdravstveno varstvo, ki v skladu s tem členom in Nacionalnim programom zdravstvenega varstva Republike Slovenije neposredno opravljajo naloge, povezane z navedenimi ukrepi.

II. DOVOLJENA VSEBNOST ŠKODLJIVIH SESTAVIN

6. člen

Od 1. januarja 1997 je prepovedana proizvodnja in prodaja cigaret, ki vsebujejo več kot 15 mg katrana na cigareto.

Od 1. julija 1998 dalje je prepovedana proizvodnja in prodaja cigaret, ki vsebujejo več kot 12 mg katrana na cigareto.

Od 1. januarja 2004 je za Republiko Slovenijo in države članice Evropske unije, od 1. januarja 2007 pa tudi za izvoz v druge države, prepovedana proizvodnja in prodaja cigaret, ki vsebujejo več kot:

- 10 mg katrana na cigareto;

- 1 mg nikotina na cigareto;
- 10 mg ogljikovega monoksida na cigareto.

Minister za zdravje podrobneje določi pogoje, ki jih morajo glede zdravstvene ustreznosti izpolnjevati tobačni izdelki.

7. člen

Vsebnost katrana, nikotina in ogljikovega monoksida v cigaretah se ugotavlja po metodi, ki ustreza naslednjim standardom:

- ISO 4387 za katran;
- ISO 10315 za nikotin;
- ISO 8454 za ogljikov monoksid.

Točnost natisnjene podatka o vsebnosti katrana in nikotina na škatli oziroma drugem posamičnem pakiranju (v nadaljnjem besedilu: embalaža) se ugotavlja po metodi ISO 8243.

III. UKREPI ZA ZMANJŠEVANJE UPORABE TOBAČNIH IZDELKOV

8. člen

Prepovedana je proizvodnja in prodaja cigaret, ki na embalaži nimajo natisnjenih podatkov o tem, koliko miligramov katrana, nikotina in ogljikovega monoksida vsebuje posamezna cigareta.

Podatki iz prejšnjega odstavka morajo obsegati najmanj 10% površine bočne strani embalaže.

9. člen

Prepovedana je proizvodnja in prodaja tobačnih izdelkov, razen tobačnih izdelkov za žvečenje in za njuhanje, ki nimajo na embalaži in zunanji embalaži, ki se uporablja pri prodaji izdelka na drobno (v nadaljnjem besedilu: zunanja embalaža), natisnjene enega od naslednjih opozoril:

“Kajenje ubija.”

“Kajenje resno škoduje vam in ljudem okoli vas.”

Opozorilo iz prejšnjega odstavka mora biti natisnjeno na prednji strani embalaže in zunanje embalaže, razen na dodatnih prozornih ovojih, ki se uporabljajo za prodajo izdelka na drobno. Opozorilo mora obsegati najmanj 30% površine zunanjega dela prednje strani embalaže in zunanje embalaže, na kateri je to opozorilo natisnjeno.

Opozorili iz prvega odstavka tega člena se morata redno menjavati, in sicer tako, da se vsako opozorilo pojavi na enaki količini proizvedenih oziroma prodajanih tobačnih izdelkov v tekočem letu. Prepovedana je proizvodnja in prodaja tobačnih izdelkov, razen tobačnih izdelkov za žvečenje in za njuhanje, ki poleg opozorila iz prvega odstavka tega člena nimajo natisnjene še enega od naslednjih opozoril:

1. “Kadilci umirajo mlajši.”
2. “Kajenje maši žile in povzroča srčni infarkt in možgansko kap.”
3. “Kajenje povzroča smrt zaradi pljučnega raka.”
4. “Kajenje med nosečnostjo škoduje vašemu otroku.”
5. “Varujte otroke pred vdihavanjem vašega cigaretne dima.”
6. “Vaš zdravnik ali farmacevt vam lahko pomaga opustiti kajenje.”
7. “Kajenje povzroča hudo zasvojenost, zato ne začnite kaditi.”
8. “Opustitev kajenja zmanjša tveganje za smrt zaradi bolezni srca in pljuč.”
9. “Kajenje lahko povzroči počasno in boleče umiranje.”
10. “Poiščite pomoč pri opuščanju kajenja: posvetujte se z zdravnikom.”
11. “Kajenje lahko zmanjša pretok krvi in povzroči impotenco.”
12. “Kajenje povzroča staranje kože.”
13. “Kajenje lahko škoduje spermi in zmanjša plodnost.”
14. “Cigaretni dim vsebuje benzen, nitrosamine, formaldehid in vodikov cianid.”

Opozorilo iz prejšnjega odstavka mora biti natisnjeno na zadnji strani embalaže in zunanje embalaže, razen na dodatnih prozornih ovojih, ki se uporabljajo za prodajo izdelka na drobno.

Opozorilo mora obsegati najmanj 40% površine zunanjega dela zadnje strani embalaže in zunanje embalaže, na kateri je to opozorilo natisnjeno.
Opozorila iz četrtega odstavka tega člena se morajo redno menjavati, in sicer tako, da se vsako opozorilo pojavi na enaki količini proizvedenih oziroma prodajanih tobačnih izdelkov v tekočem letu.

9.a člen

Prepovedana je prodaja tobačnih izdelkov za žvečenje in za njuhanje, ki nimajo na najbolj vidni površini embalaže in zunanje embalaže, razen na dodatnih prozornih ovojih, ki se uporabljajo za prodajo izdelkov na drobno, navedenega naslednjega opozorila: "Ta tobačni izdelek lahko škoduje vašemu zdravju in povzroča zasvojenost."

Opozorilo iz prejšnjega odstavka mora obsegati najmanj 30% zunanjega dela ustrezne površine embalaže in zunanje embalaže, na kateri je opozorilo natisnjeno.

9.b člen

Embalaža tobačnih izdelkov, razen cigaret in tobačnih izdelkov za žvečenje in za njuhanje, katere najbolj vidna površina presega 75 cm², mora vsebovati opozorila iz prvega in četrtega odstavka 9. člena tega zakona najmanj v obsegu 22,5 cm² na prednji in 22,5 cm² na zadnji strani embalaže.

9.c člen

Podatki iz prvega odstavka 8. člena tega zakona ter opozorila iz prvega in četrtega odstavka 9. člena tega zakona in prvega odstavka

9.a člena tega zakona morajo biti:

- natisnjeni v črnem odebeljenem tisku na beli podlagi, v pisavi Helvetica in v velikosti črk, ki zavzema največji možni del površine, predvidene za opozorilo in podatke;
- natisnjeni v malih črkah, razen prve črke in kjer tako zahtevajo slovnična pravila;
- natisnjeni osredotočeno v delu, na katerem mora biti besedilo natisnjeno in vzporedno z zgornjim robom embalaže;
- obrobljeni s črnim okvirjem, širokim najmanj 3 mm in največ 4 mm, ki ne sme posegati v besedilo opozorila oziroma podatkov, razen opozorila iz prvega odstavka 9.a člena tega zakona;
- natisnjeni v slovenskem jeziku;
- natisnjeni tako, da jih ni mogoče odstraniti ali uničiti, in ne smejo biti zakriti, potemnjeni ali prekinjeni z drugim napisom ali simbolom ali z odpiranjem embalaže.

Podatki iz prvega odstavka 8. člena tega zakona ter opozorila iz prvega in četrtega odstavka 9. člena tega zakona in prvega odstavka 9.a člena tega zakona ne smejo biti na tobačni znamki, nalepljeni na embalaži tobačnega izdelka.

Podatki iz prvega odstavka 8. člena tega zakona ter opozorila iz prvega in četrtega odstavka 9. člena tega zakona in prvega odstavka 9.a člena tega zakona so lahko, razen na embalaži in zunanji embalaži cigaret, pritrjeni z nalepko, pod pogojem, da se ta nalepka ne more odstraniti.

Na embalaži tobačnega izdelka mora biti označena serijska številka ali ekvivalent, ki omogoča določitev kraja in datuma proizvodnje tobačnega izdelka.

Na embalaži in zunanji embalaži tobačnih izdelkov je prepovedana uporaba besedila, imena, blagovne znamke in simbola ali drugega znaka, ki napeljujejo na to, da je določen tobačni izdelek manj škodljiv, z izrazi, kot so na primer: lahki, mild, nizka vsebnost nikotina in katrana, super lahki, ultra lahki in podobno.

10. člen

Prepovedano je neposredno in posredno reklamiranje tobaka in tobačnih izdelkov, vključno s sponzoriranjem športnih, kulturnih in drugih javnih dogodkov s strani tobačne industrije in veletrgovine, z izjemo omejenega števila določb, izrecno navedenih v 11. in 12. členu tega zakona. Za posredno reklamiranje tobaka in tobačnih izdelkov iz prejšnjega odstavka se šteje prikazovanje logotipov in drugih znakov za označevanje tobaka in tobačnih izdelkov na predmetih, ki po tem zakonu niso tobačni izdelki. Za posredno reklamiranje se šteje tudi brezplačno ponujanje tobačnih izdelkov na javnem mestu in v javnih prostorih.

Prepovedano je reklamiranje izdelkov, ki ne sodijo med tobak in tobačne izdelke, vendar s svojim

videzom in namenom uporabe nesporedno vzpodbujajo k potrošnji tobaka in tobačnih izdelkov. Objavljanje podatkov o kakovosti in drugih lastnostih tobaka in tobačnih izdelkov v strokovnih knjigah ter revijah in publikacijah, ki so namenjene obveščanju proizvajalcev in prodajalcev teh izdelkov, se ne šteje za reklamiranje po določbah tega člena.

11. člen

Ne glede na določbe prejšnjega člena je reklamiranje tobaka in tobačnih izdelkov dovoljeno v obliki in podobi zaščitene blagovne znamke:

- na priboru za kajenje;
- v in na poslovnih prostorih gospodarskih družb, ki se ukvarjajo s proizvodnjo, distribucijo in prodajo tobačnih izdelkov na debelo v skupni površini do 7 m²;
- na zunanjih in notranjih izveskih prodajaln tobačnih izdelkov v skupni površini do 7 m².

Reklamiranje tobačnih izdelkov iz prejšnjega odstavka je dovoljeno le v obliki znaka, ki je zaščiten in ki ne omenja in ne prikazuje tobačnega izdelka, njegove embalaže ali njegove uporabe.

12. člen

Ne glede na določbe 10. člena tega zakona lahko proizvajalci in trgovci na debelo s tobačnimi izdelki z enkratnimi akcijami v javnih občilih obveščajo potrošnike o novih tobačnih izdelkih.

Za nove tobačne izdelke se štejejo tobačni izdelki, ki imajo zmanjšano vsebnost katrana in nikotina za 10 ali več odstotkov od istovrstnih izdelkov, ki so že v prodaji in imajo najnižjo vsebnost katrana in nikotina.

13. člen

Akcija obveščanja potrošnikov iz prejšnjega člena lahko traja nepretrgoma največ 15 dni, pri čemer se za začetek akcije šteje dan prve javne objave obvestila potrošnikom. Obvestila o akcijah obveščanja potrošnikov morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- obvestila ne smejo vsebovati elementov, ki bi se nanašali na mladino ali kakorkoli vzpodbujali k uporabi tobačnih izdelkov,
- obvestila se ne smejo objavljati na televiziji in radiu ter v periodičnem tisku,
- obvestila se ne smejo pojavljati na panojih, tablah, nalepnicah ali svetlobnih napisih, ki so od vrtcev in šol oddaljeni manj kot 300 metrov in znotraj športnih površin,
- obvestila ne smejo prikazovati mladih ljudi ali ljudi, ki so zaradi svojega dela ali dosežkov na področju športa, glasbe, umetnosti, gospodarstva ali politike vzor mladim,
- obvestila ne smejo prikazovati vzročne zveze med uporabo tobačnih izdelkov in uspehom v življenju,
- obvestila se ne smejo objavljati v mladinskih kinematografih, v drugih pa le po 20. uri, pri čemer lahko traja obvestilo največ 20 sekund,
- obvestila ne smejo uporabljati besedil, imen blagovne znamke, simbolov ali drugih znakov, ki napeljujejo na to, da je tobačni izdelek manj škodljiv, z izrazi, kot so na primer: lahki, mild, nizka vsebnost nikotina in katrana, super lahki, ultra lahki in podobno.

Vsa pisana ali natiskana obvestila v akcijah obveščanja potrošnikov morajo vsebovati podatek iz prvega odstavka 8. člena tega zakona in eno od opozoril iz prvega odstavka 9. člena tega zakona v obsegu najmanj 25% površine obvestila.

Obvestila, ki se pojavljajo na filmskem platnu, morajo ob koncu za najmanj 10 sekund pokazati eno od opozoril iz prvega odstavka 9. člena tega zakona.

Obvestilo o škodljivosti tobaka mora biti natisnjeno na spodnjem delu sredine plakata, tako da bo zavzelo polovico leve in polovico desne četrtine plakata. Črke opozorila morajo biti berljive iz razdalje 10 metrov.

14. člen

Prepovedana je prodaja tobačnih izdelkov osebam, mlajšim od 15 let.

Prepovedana je prodaja tobačnih izdelkov iz avtomatskih naprav.

Prepovedana je prodaja posameznih cigaret oziroma drugih tobačnih izdelkov izven izvorne embalaže proizvajalca.

Prepovedana je prodaja tobaka za oralno uporabo.

15. člen

Prepovedano je kajenje v javnih prostorih, razen v delih, ki so posebej označeni in ločeni od prostorov, namenjenih nekadilcem.

Prostori, namenjeni kadilcem, ne smejo presegati 50% skupne površine posameznega javnega prostora, kar mora lastnik javnega prostora, upravljalec oziroma najemnik zagotoviti najkasneje v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

V celoti je prepovedano kajenje v prostorih vzgojno-izobraževalnih in zdravstvenih ustanov.

Lastnik javnega prostora, upravljalec oziroma najemnik mora prepoved kajenja ter označbo prostorov za nekadilce objaviti na vidnem mestu.

16. člen

V gostinskih objektih, kjer se gostom streže hrana (restavracije, gostilne, kavarne, okrepčevalnice in bari) se določi prostor za kadilce.

Ne glede na določbe 15. člena tega zakona velikost prostora za kadilce določi lastnik, najemnik ali uporabnik objekta. Prostor se jasno označi kot prostor za kadilce in se loči od prostora za nekadilce tako, da se z ustreznim prezračevanjem ali fizično ločitvijo prepreči mešanje zraka.

V prostorih za nekadilce je kajenje prepovedano.

Spoštovanje prepovedi iz prejšnjega odstavka je dolžan zagotoviti lastnik, najemnik ali uporabnik objekta.

Prepovedano je kajenje v slaščičarnah in mlečnih restavracijah.

17. člen

V delovnih prostorih je kajenje dovoljeno le v prostorih, ki jih določi delodajalec in ki so fizično ločeni od ostalih delovnih prostorov.

Prepovedano je kajenje v prostorih državnih organov, ki so namenjeni stikom s strankami.

18. člen

Vsak zaposleni ima pravico zahtevati od delodajalca, da mu omogoči opravljati delo v prostorih, kjer zrak ni onesnažen s tobačnim dimom.

Če delodajalec v primeru iz prejšnjega odstavka ne more ugoditi zahtevi zaposlenega s prerazporeditvijo v drug delovni prostor, je dolžan v delovnem prostoru zaposlenega prepovedati kajenje.

III.a INFORMIRANJE O TOBAČNIH IZDELKIH

18.a člen

Za vse cigarete, ki so na trgu v Republiki Sloveniji, mora proizvajalec oziroma uvoznik cigaret najmanj enkrat letno opraviti meritve vsebnosti snovi iz 7. člena tega zakona.

Meritve iz prejšnjega odstavka opravlja laboratorij, ki ga imenuje minister, pristojen za zdravje, izmed laboratorijev, pri katerih je ugotovljena usposobljenost za izvajanje meritev.

Pogoje glede kadrovske, strokovne in tehnične usposobljenosti, ki jih mora izpolnjevati laboratorij iz prejšnjega odstavka, določi minister, pristojen za zdravje.

Stroške meritev iz prvega odstavka tega člena nosi proizvajalec oziroma uvoznik cigaret.

Laboratorij iz drugega odstavka tega člena opravlja tudi meritve na zahtevo zdravstvenega inšpektorata.

O rezultatih opravljenih meritev laboratorij iz drugega odstavka tega člena obvesti:

- proizvajalca oziroma uvoznika cigaret v primeru meritev na podlagi prvega odstavka tega člena;
- Inštitut za varovanje zdravja Republike Slovenije.

18.b člen

Posamezni proizvajalci in uvozniki tobačnih izdelkov so dolžni enkrat letno javnemu zavodu Inštitutu za varovanje zdravja Republike Slovenije posredovati naslednjo dokumentacijo:

- seznam sestavin in količine sestavin, uporabljenih pri proizvodnji tobačnih izdelkov, in sicer po znamkah in vrstah, ki mora biti sestavljen glede na težo posameznih sestavin v tobačnem izdelku,

začenši z najtežjo;

- izjavo o razlogih za vključitev sestavin z navedbo o njihovem delovanju in vrsti;
- toksikološke podatke, ki jih imajo proizvajalci in uvozniki v zvezi s sestavinami v zgoreli oziroma nezgoreli obliki, kakor je primerno, ki se zlasti nanašajo na njihove vplive na zdravje, upoštevajoč med drugim kakršnekoli učinke odvisnosti.

18.c člen

Inštitut za varovanje zdravja Republike Slovenije mora redno letno obveščati ministrstvo, pristojno za zdravje, javnost ter z dnem pristopa k Evropski uniji tudi Evropsko komisijo o:

- rezultatih opravljenih meritev za vse cigarete, ki so v proizvodnji in prodaji v Republiki Sloveniji;
- ugotovljenih kršitvah v zvezi s tretjim odstavkom 6. člena tega zakona;
- podatkih, ki jih pridobi na podlagi predložene dokumentacije iz prejšnjega člena, pri čemer mora upoštevati varovanje podatkov v zvezi s specifično formulo tobačnega izdelka, ki je del poslovne skrivnosti.

Roke in način obveščanja iz prejšnjega odstavka določi minister, pristojen za zdravje.

Za podatke v zvezi s specifično formulo iz tretje alineje prvega odstavka tega člena se ne štejejo podatki o vsebnosti katrana, nikotina in ogljikovega monoksida.

IV. SREDSTVA

19. člen

Za uresničevanje nalog Sveta za zdravje iz 5. člena tega zakona in za uresničevanje nalog Inštituta za varovanje zdravja Republike Slovenije iz 18.c člena se sredstva zagotavljajo v državnem proračunu.

Za izvajanje programov iz 5. člena in ukrepov iz 5.a člena tega zakona se sredstva zagotavljajo v državnem proračunu. Višina sredstev se določa z letnim proračunom v sorazmerju s predvidenim obsegom potreb in prihodkov iz naslova trošarin za tobačne izdelke.

V. NADZOR

20. člen

Nadzor nad izvajanjem zakona opravlja ministrstvo, pristojno za zdravje, nadzor nad izvajanjem 6., 15. in 16. člena tega zakona opravlja zdravstvena inšpekcija, nadzor nad izvajanjem 8., 9., 9.a, 9.b, 9.c, 10., 11., 13. in 14. člena tržna inšpekcija, nadzor nad izvajanjem 17. in 18. člena pa inšpekcija dela. Nadzor nad izvajanjem 8. in 9. člena tega zakona pri uvozu tobačnih izdelkov opravlja Carinska uprava Republike Slovenije.

Če pristojni inšpekcijski organ ugotovi, da se tobačni izdelki proizvajajo in prodajajo v nasprotju s 6., 8., 9., 9.a, 9.b in 9.c členom tega zakona, z odločbo prepove proizvodnjo in prodajo tobačnih izdelkov ter odredi njihovo odstranitev iz proizvodnje oziroma prodaje.

Če pristojni inšpekcijski organ ugotovi, da se reklamirajo tobačni izdelki v nasprotju z 10. in 12. ter 13. členom tega zakona, z odločbo prepove reklamo.

Pritožba zoper odločbo ne zadrži njene izvršitve.

Za izvršitev odločbe iz četrtega odstavka tega člena lahko pristojni inšpekcijski organ odredi takojšnjo odstranitev reklamnega materiala na stroške pravne osebe oziroma posameznika, ki stori prekršek v zvezi z 10. in 12. ter 13. členom tega zakona.

VI. KAZENSKÉ DOLOČBE

21. člen

Z denarno kaznijo od 500.000 tolarjev do 8.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba:

1. če proizvaja ali prodaja cigarete, ki vsebujejo več kot 12 mg katrana na cigareto (drugi odstavek 6. člena);
2. če od 1. januarja 2004 proizvaja ali prodaja cigarete za Republiko Slovenijo in države članice Evropske unije, od 1. januarja 2007 pa tudi za izvoz v druge države, ki vsebujejo več kot 10 mg katrana na cigareto, 1 mg nikotina na cigareto in 10 mg ogljikovega monoksida na cigareto (tretji odstavek 6. člena);
3. če proizvaja ali prodaja cigarete, ki nimajo na bočni strani embalaže natisnjenih podatkov o tem, koliko miligramov katrana, nikotina in ogljikovega monoksida vsebuje posamezna cigareta (8. člen), na način, kot ga določa prvi odstavek 9.c člena tega zakona, oziroma imajo natisnjene napačne

podatke;

4. če proizvaja ali prodaja tobačne izdelke, ki nimajo na prednji strani embalaže in zunanje embalaže natisnjene enega od opozoril iz prvega odstavka 9. člena tega zakona, na način, kot ga določata drugi in tretji odstavek 9. člena tega zakona ter prvi odstavek 9.c člena tega zakona;
5. če proizvaja ali prodaja tobačne izdelke, ki nimajo na zadnji strani embalaže in zunanje embalaže natisnjene enega od opozoril iz četrtega odstavka 9. člena tega zakona, na način, kot to določata peti in šesti odstavek 9. člena tega zakona ter prvi odstavek 9.c člena tega zakona;
6. če prodaja tobačne izdelke za žvečenje in za njuhanje, ki nimajo na najbolj vidni površini embalaže in zunanje embalaže, razen na dodatnih prozornih ovojih, ki se uporabljajo za prodajo na drobno, natisnjene opozorila iz prvega odstavka 9.a člena tega zakona, na način iz drugega odstavka 9.a člena tega zakona in prvega odstavka 9.c člena tega zakona;
7. če prodaja tobačne izdelke, razen cigaret in tobačnih izdelkov za žvečenje in za njuhanje, v embalaži, katere najbolj vidna površina presega 75 cm², in nima na prednji in zadnji strani embalaže v obsegu najmanj 22,5 cm² natisnjene opozorila iz prvega in četrtega odstavka 9. člena tega zakona na način, kot ga določa prvi odstavek 9.c člena tega zakona;
8. če prodaja tobačne izdelke, ki imajo podatke iz prvega odstavka 8. člena tega zakona ter opozorila iz prvega in četrtega odstavka 9. člena tega zakona in prvega odstavka 9.a člena tega zakona natisnjene na tobačni znamki, nalepljeni na embalaži (drugi odstavek 9.c člena);
9. če prodaja tobačne izdelke v nasprotju s tretjim odstavkom 9.c člena tega zakona;
10. če prodaja tobačne izdelke brez označbe serijske številke ali ekvivalenta (četrti odstavek 9.c člena tega zakona);
11. če prodaja tobačne izdelke, ki imajo na embalaži in zunanji embalaži uporabljena besedila, imena, blagovne znamke, simbole oziroma druge znake, ki napeljujejo na to, da je določen tobačni izdelek manj škodljiv (peti odstavek 9.c člena tega zakona);
12. če reklamira tobak in tobačne izdelke v nasprotju z 10. členom tega zakona;
13. če reklamira tobak in tobačne izdelke v nasprotju z 11. členom tega zakona;
14. če izvaja akcijo obveščanja potrošnikov v nasprotju s 13. členom tega zakona;
15. če prodaja tobačne izdelke osebam, mlajšim od 15 let (prvi odstavek 14. člena);
16. če prodaja tobačne izdelke iz avtomatskih naprav (drugi odstavek 14. člena);
17. če prodaja cigarete in druge tobačne izdelke izven izvirne embalaže proizvajalca (tretji odstavek 14. člena);
18. če prodaja tobak za oralno uporabo (četrti odstavek 14. člena);
19. če v javnih prostorih ne objavi prepovedi kajenja ter označbe prostorov za nekadilce na vidnem mestu (četrti odstavek 15. člena);
20. če ne določi prostora za kadilce v gostinskih objektih, kjer se gostom streže hrana (restavracije, gostilne, kavarne, okrepčevalnice in bari) v skladu s prvim odstavkom 16. člena tega zakona oziroma ga ne označi in ne zagotovi ločitve prostorov za nekadilce na način iz drugega odstavka 16. člena ter ne zagotovi spoštovanja prepovedi kajenja v prostorih za nekadilce (četrti odstavek 16. člena);
21. če ne določi prostorov, v katerih je dovoljeno kajenje (prvi odstavek 17. člena);
22. če se ne ravna po določbi 18.a člena in določbi 18.b člena tega zakona;
23. če se ne ravna po odločbi iz 20. člena tega zakona.

Z denarno kaznijo od 100.000 tolarjev do 250.000 tolarjev se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

Z denarno kaznijo od 200.000 do 3.000.000 tolarjev se kaznuje posameznik, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena v zvezi s samostojnim opravljanjem dejavnosti.

Za prekrške iz 1. do 12., 17. in 18.

točke prvega odstavka tega člena se poleg denarne kazni izreče tudi varstveni ukrep obveznega odvzema tobačnih izdelkov, ki so predmet prekrška, za prekršek iz 16. točke prvega odstavka tega člena pa tudi odvzem avtomatskih naprav.

22. člen

Z denarno kaznijo 30.000 tolarjev, ki se izterja takoj na kraju prekrška, se kaznuje posameznik:

1. če brezplačno ponuja tobačne izdelke na javnem mestu in v javnih prostorih (drugi odstavek 10.

člena);

2. če kadi v javnem prostoru, kjer je kajenje prepovedano (15. člen in tretji odstavek 16. člena);
3. če kadi v slaščičarnah in mlečnih restavracijah (peti odstavek 16. člena);
4. če kadi v delovnih prostorih, kjer to ni dovoljeno (prvi odstavek 17. člena);
5. če kadi v prostorih državnih organov, ki so namenjeni stikom s strankami (drugi odstavek 17. člena).

Denarno kazen iz 1., 2. in 3. točke prejšnjega odstavka izterja zdravstveni inšpektor, denarno kazen iz 4. in 5. točke prejšnjega odstavka pa inšpektor dela.

**Zakon o omejevanju uporabe tobačnih izdelkov – ZOUTI (Uradni list RS, št. 57/96)
vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:**

VII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

23. člen

Natis podatkov iz 8. člena in opozorilo iz 9. člena tega zakona morajo izdelovalci in uvozniki tobačnih izdelkov zagotoviti najkasneje v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

24. člen

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati 45. člen zakona o varstvu pri delu (Uradni list SRS, št. 32/74, 16/80, 25/86 in 47/86).

25. člen

Ta zakon začne veljati trideseti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

**Zakon o spremembah in dopolnitvah
zakona o omejevanju uporabe tobačnih izdelkov – ZOUTI-A (Uradni list RS, št.
119/2002) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:**

19. člen

Določilo iz petega odstavka 9.c člena zakona o omejevanju uporabe tobačnih izdelkov se začne uporabljati 1. januarja 2004.

Cigarete, ki niso označene v skladu z določbami zakona, se lahko proizvajajo, uvažajo in prodajajo najkasneje do 1. januarja 2004. Vsi drugi tobačni izdelki, ki niso označeni v skladu z določbami tega zakona, se lahko prodajajo najkasneje do 30. septembra 2004.

Prepoved prodaje tobaka za oralno uporabo začne veljati 30. junija 2003.

20. člen

Minister, pristojen za zdravje, izda predpis iz tretjega odstavka 18.a člena zakona, imenuje laboratorij iz drugega odstavka 18.a člena zakona in določi roke in način obveščanja iz drugega odstavka 18.c člena zakona v treh mesecih od uveljavitve tega zakona.

21. člen

Ta zakon začne veljati trideseti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.